

İstanbul, 30 Eylül 2024

MALİ MEVZUAT SİRKÜLERİ**NO: 2024 / 104****KONU****VUK'nun Münhasıran Sahte Belge Düzenleme Amacıyla Mükellefiyet Tesisine Yönelik Teminat Uygulamasını Düzenleyen 153/A Maddesinde 7524 Sayılı Kanunla Yapılan Düzenlemelere Yönelik VUK Genel Tebliği Yayınlanmıştır.**

VUK 'nun 153/A maddesine göre münhasıran sahte belge düzenleme amacıyla mükellefiyet tesis ettirdiği vergi inceleme raporu ile tespit edilip mükellefiyeti terkin edilenler ile bunlarla ilişkili olanların işe başlama bildirimlerinde mükellefiyet tesisi için belirlenen tutarlarda teminat göstermeleri istenilmektedir.

Bunların, kanuni temsilcisi ve %10'dan fazla oranda ortak oldukları şirketlerden de verilen sürede söz konusu kişilerin hukuki statülerine son verilmesi veya teminat gösterilmesi istenilmektedir. Ayrıca faaliyetlerinin bir kısmında sahte belge düzenlediği vergi inceleme raporu ile tespit edilen ve durumu kesinleşenlerden de teminat göstermesi istenilmektedir.

Bu mükelleflerce teminat gösterilmemesi halinde teminat tutarı, teminat alacağı olarak tahakkuk ettirilmekte ve bu alacak gecikme zammı uygulanmak suretiyle takip ve tahsil edilmektedir.

Anayasa Mahkemesince, Vergi Usul Kanununun 153/A maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkrasında yer alan; teminat tahakkukuna ilişkin hüküm ile tahakkuk eden teminat tutarının gecikme zammı tatbik edilerek mükelleften takip ve tahsilinin düzenlendiği cümlelerinin iptaline karar verilmiştir.

2 Ağustos 2024 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 7524 sayılı Kanunla, Anayasa Mahkemesi kararında belirtilen gerekçeler dikkate alınarak Vergi Usul Kanununun 153/A maddesinde revizeler yapılmıştır.

Yapılan düzenleme ile;

- Madde kapsamındaki mükelleflerden istenilecek teminatın üst sınırı belirlenmiş,
- Üçüncü ve dördüncü fıkralar kapsamında istenilen teminatın verilme süresi 30 günden 60 güne çıkarılmış,
- Üçüncü fıkra kapsamında yükümlülüklerini öngörülen şekilde yerine getiren mükelleflere; teminatın iade edilmesi ve birinci fıkrada sayılan kişilerin teminat isteme tarihi itibari ile tahakkuk etmiş tüm vergi borçlarından sorumlu olmamaları sağlanmıştır.

Bu amaçla 7524 sayılı Kanunla 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 153/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan "ve düzenlenmiş olan sahte belgelerde yer alan toplam tutarın % 10'undan az olmamak üzere" ibaresi "az ve 10 milyon Türk lirasından fazla olmamak üzere düzenlenmiş olan sahte belgelerde yer alan toplam tutarın % 10'u tutarında" şeklinde, üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde, dördüncü fıkrasının

birinci cümlesinde yer alan “girdiği tarihten itibaren bir ay içinde” ibaresi “girmesini müteakiben yazıyla” şeklinde, “ve düzenlenmiş olan sahte belgelerde yer alan toplam tutarın % 10’undan az olmamak üzere yazıyla otuz” ibaresi “az ve 10 milyon Türk lirasından fazla olmamak üzere düzenlenmiş olan sahte belgelerde yer alan toplam tutarın % 10’u tutarında, altmış” şeklinde, beşinci fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan “ve düzenlenmiş olan sahte belgelerde yer alan toplam tutarın % 10’undan az olmamak üzere” ibaresi “az ve 10 milyon Türk lirasından fazla olmamak üzere düzenlenmiş olan sahte belgelerde yer alan toplam tutarın % 10’u tutarında” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkranın son cümlesi ve altıncı fıkrasının son cümlesi, yedinci fıkrasının son cümlesi, dokuzuncu fıkrasının son cümlesi ile on birinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“Birinci fıkrada sayılanların, mükellefiyeti bulunan adi ortaklık, ticaret şirketleri ve tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin kanuni temsilcisi, yönetim kurulu üyesi, idarecisi, asgari % 10 ortağı olması, bunları devralması, kısmen veya tamamen bunlara devrolunması halinde, keyfiyetin vergi dairesinin itilâına girmesini müteakiben birinci fıkrada yer alan şartların altmış gün içerisinde yerine getirilmesi veya aynı süre içerisinde sayılan kişilerin statülerinin sonlandırılması koşullarından birinin sağlanması bu mükelleflerden yazılı olarak istenir. Altmış günlük süre içinde, şartların yerine getirilmemesi ve sayılan kişilerin statülerinin devam ettirilmesi halinde, birinci fıkrada sayılan kişilerin teminat isteme tarihi itibarıyla tahakkuk etmiş tüm vergi borçları, mükellef müşterek ve müteselsil sorumlu olmak üzere, bu kişilerden 6183 sayılı Kanun uyarınca takip ve tahsil edilir. Ancak, altmış günlük süre içerisinde mezkûr kişilerin statülerinin sona erdirilmesine yönelik yasal girişimleri başlatmış olan ve bu durumu muteber vesikalar ile ispat ve tevsik eden mükellefler, bu yasal girişimler sonucunda birinci fıkra kapsamındaki kişilerin statülerinin sona erdirilmesi şartıyla, söz konusu borçların takip ve tahsilinde müşterek ve müteselsil sorumlu tutulmaz. Mezkûr kişilerin statülerinin altmış günlük süreden sonra sona erdirilmesi durumunda, alınmış teminat mükellefin talebi üzerine, maddenin yedinci fıkrasındaki süre ve şartlar aranmaksızın, başkaca vergi borcu bulunmaması kaydıyla mükellefe iade olunur.”

Değişiklikler 7524 sayılı Kanunun yayımı (**2 Ağustos 2024**) tarihinde yürürlüğe girmiştir. (Bakınız, 2024/77 Sayılı Sirkülerimiz.)

Vergi Usul Kanununun bahse konu 153/A maddesinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca daha önce 11 Şubat 2017 tarihli Remi Gazete’de yayımlanan **478 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile** açıklanmıştır. ([Bakınız, 2017/36 Sayılı Sirkülerimiz.](#))

Anılan maddede 7524 sayılı Kanunla yapılan düzenlemelere istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığınca bu defa 28 Eylül 2024 tarihli Resmi Gazete’de “**Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No:478)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No:570)**” yayımlanmıştır.

570 Sıra Nolu Tebliğ ile 478 Sıra Nolu Tebliğin;

a) “Tanımlar ve Kısaltmalar” başlıklı 3. maddesinde,

b) “Mükellefiyet Tesis Ettirtmeksizin Kayıt Dışı Faaliyette Bulunduğu Tespit Edilenlerin Durumu” başlıklı (4.1.7.) maddesinde,

c) “Tebliğin (4.1.) Nolu Bölümünde Sayılan Gerçek ve Tüzel Kişiler İle Tüzel Kişiliği Olmayan Teşekküllerin; Mükellefiyeti Bulunan Adi Ortaklık, Ticaret Şirket ve Tüzel Kişiliği Olmayan Teşekkül Ortağı, Kanuni Temsilci veya İdarecisi Olması, Bunların Devralması, Kısmen veya Tamamen Bunlara Devrolunması Halinde Teminat Uygulanması” başlıklı (4.3.) maddesinin (4.3.1.) ve (4.3.2.) numaralı alt bölümlerinde ,

- ç) “Alınan Teminatların İadesi” başlıklı (4.4) maddesinin (4.4.2.) numaralı alt bölümünde,
- d) “3568 Sayılı Kanun Kapsamında Faaliyette Bulunan Meslek Mensuplarının Durumu” başlıklı (4.5.) maddesinin (4.5.1.1.), (4.5.1.2.) ve (4.5.2.4.) numaralı alt bölümlerinde,
- e) “Mevcut Faaliyetinin Yanında 213 Sayılı Kanunun 359. Maddesinde Yer Alan Sahte Belge Düzenleme Fiilini İşleyenler İçin Teminat Uygulaması” başlıklı (5.1.) maddesinin (5.1.2.) ve (5.1.3.) numaralı alt bölümlerinde
- f) “Alınan Teminatların İadesi” başlıklı (5.2.) maddesinin (5.2.1.) ve (5.2.2.) numaralı alt bölümlerinde,
- g) “3568” Sayılı Kanun Kapsamında Faaliyette Bulunan Meslek Mensuplarının Durumu” başlıklı (5.3.) maddesinin (5.3.1.2.) numaralı alt bölümünde,
- ğ) “Vergi Borcu Tutarının Alınan Teminat Tutarının %10’unu Aşması” başlıklı (6.) maddesinin (6.2.) numaralı alt bölümünde,
- h) “Teminat Tutarının Belirlenmesi” başlıklı (7.) maddesinde,
- ı) “Tamirat Uygulamasına İlişkin Diğer Hususlar” başlıklı (9.) maddesinin (9.4.) numaralı alt bölümünde,

değişiklikler yapılmıştır. Ayrıca aynı Tebliğe “10. Geçiş Süreci” başlıklı bir madde eklenmiştir.

Anılan Tebliğ Sirkülerimiz ekindedir.

EK: Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 478)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 570)

Ecovis Değer Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş., Büyükdere Cad. Neutron İş Merkezi No.119/6, 34394 Esentepe- İstanbul
Tel: +90 212 211 9901, 02, 04 Faks: +90 212 211 99 52 E-mail:

ECOVIS International tax advisors · accountants · auditors · lawyers in Austria, Belgium, Bulgaria, China, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, France, Germany, Great Britain, Greece, Hong Kong, Hungary, India, Ireland, Italy, Japan, Republic of Korea, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Qatar, Romania, Russia, Slovak Republic, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey, Ukraine and USA (associated partners).
ECOVIS International is a Swiss association. Each Member Firm is an independent legal entity in its own country and is only liable for its own acts or omissions, not those of any other entity.

ECOVIS Değer Bağımsız Denetim ve YMM A.Ş. is a Turkish Member Firm of ECOVIS International.

TEBLİĞ

Hazine ve Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)’ndan:

**VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ (SIRA NO: 478)’NDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ
(SIRA NO: 570)**

MADDE 1- 11/2/2017 tarihli ve 29976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 478)’nin “3. Tanımlar ve Kısaltmalar” başlıklı bölümünün (g) bendinde yer alan “az” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 10 milyon Türk lirasından fazla” ibaresi, “süresiz” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve şartsız” ibaresi, “teminat mektuplarını,” ibaresinden sonra gelmek üzere “sigorta şirketleri tarafından verilen süresiz ve şartsız kefalet senetlerini,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 2- Aynı Tebliğin “4.1.7. Mükellefiyet Tesis Ettirmeksizin Kayıt Dışı Faaliyette Bulunduğu Tespit Edilenlerin Durumu” başlıklı bölümünün ikinci paragrafında yer alan “tesis tarihinden itibaren bir ay içinde” ibaresi “tesisini müteakiben” şeklinde, “otuz” ibaresi “altmış” şeklinde, dördüncü paragrafında yer alan “Otuz” ibaresi “Altmış” şeklinde ve aynı bölümün üçüncü paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı bölümün beşinci paragrafında yer alan “alacağı” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

“Yazının tebliğ tarihinden itibaren altmış günlük süre içerisinde teminat verilmemesi halinde mükellefler adına 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde öngörülen özel usulsüzlük cezası kesilir.”

MADDE 3- Aynı Tebliğin “4.3.1.” numaralı bölümünün ikinci, dördüncü ve beşinci paragrafları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı bölümün üçüncü paragrafı yürürlükten kaldırılmıştır.

“Buna göre, maddenin birinci fıkrasında sayılanlarla ortaklık, yönetiminde bulunma, devralma, devrolunma keyfiyetinin, faaliyeti devam eden mükellefin bağlı olduğu vergi dairesinin ıttılama girmesini müteakiben bu mükellefe hitaben yazılacak bir yazı ile yazıyı tebellüğ ettiği tarihten itibaren altmış gün içinde, birinci fıkra hükmüne göre teminat verilmesi ve mükellefiyet kaydı vergi dairesince re’sen terkin edilmiş olan mükellefin varsa tüm vergi borçlarının ödenmesi veya aynı süre içerisinde sayılan kişilerin statülerinin sonlandırılması koşullarından birinin sağlanması istenir.”

“İki seçenekten birinin verilen sürede yerine getirilmemesi halinde, birinci fıkrada sayılan kişilerin teminat isteme tarihi itibarıyla tahakkuk etmiş tüm vergi borçları, mükellef müşterek ve müteselsil sorumlu olmak üzere, bu kişilerden 6183 sayılı Kanun uyarınca takip ve tahsil edilir. Ayrıca 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde öngörülen özel usulsüzlük cezası uygulanır.

Maddede öngörülen statü sona erdirmeye şartının verilen süreden sonra gerçekleştirilmesi halinde de müşterek ve müteselsil sorumlu olunan borçların takibine devam edilir. Ancak, altmış günlük süre içerisinde mezkûr kişilerin statülerinin sona erdirilmesine yönelik yasal girişimleri başlatmış olan ve bu durumu muteber vesikalar ile ispat ve tevsik eden mükellefler, bu yasal girişimler sonucunda birinci fıkra kapsamındaki kişilerin statülerinin sona erdirilmesi şartıyla, söz konusu borçların takip ve tahsilinde müşterek ve müteselsil sorumlu tutulmaz.”

MADDE 4- Aynı Tebliğin “4.3.2.” numaralı bölümünün birinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci paragrafı yürürlükten kaldırılmış ve aynı bölümde yer alan Örnek 10’un ikinci paragrafında yer alan “girdiğinde, söz konusu ıttıla tarihinden itibaren bir ay içerisinde” ibaresi “girmesini müteakiben” şeklinde, “otuz” ibaresi “altmış” şeklinde, aynı örneğin üçüncü paragrafında yer alan “Otuz” ibaresi “Altmış” şeklinde ve “istenen teminat tutarı verilen sürenin son günü vade tarihi olarak kabul edilmek suretiyle (Y) Ltd. Şti. adına teminat alacağı olarak tahakkuk ettirilir. Tahakkuk ettirilen 118.000 TL tutarındaki teminat alacağı ile” ibaresi “(Y) Ltd. Şti. adına 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde öngörülen özel usulsüzlük cezası kesilir ve” şeklinde değiştirilmiştir.

“Üçüncü fıkra kapsamında, söz konusu kişilerin statülerinin altmış günlük süreden sonra sona erdirilmesi durumunda, alınmış teminat mükellefin talebi üzerine, maddenin yedinci fıkrasındaki süre ve şartlar aranmaksızın ve başkaca vergi borcu bulunmaması kaydıyla mükellefe iade olunur.”

MADDE 5- Aynı Tebliğin “4.4.2.” numaralı bölümünün ikinci paragrafının dördüncü ve beşinci cümleleri yürürlükten kaldırılmış ve aynı paragrafın sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Teminatın gösterilmemesi halinde mükellef hakkında 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde öngörülen özel usulsüzlük cezası kesilir.”

MADDE 6- Aynı Tebliğin “4.5.1.1.” numaralı bölümünün üçüncü paragrafında yer alan “vergi dairesi başkanlıkları” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 7- Aynı Tebliğin “4.5.1.2.” numaralı bölümünün ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ayrıca, işe başlama bildirimini alındığı tarihten itibaren bir ay içinde vergi dairesi tarafından hazırlanacak bir yazı ile yazının tebellüğünden itibaren altmış gün içerisinde meslek mensubundan teminat göstermesi istenir. Teminatın süresinde gösterilmemesi halinde mükellef hakkında 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde öngörülen özel usulsüzlük cezası kesilir.”

MADDE 8- Aynı Tebliğin “4.5.2.4.” numaralı bölümünde bulunan “vergi dairesi başkanlıkları/” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 9- Aynı Tebliğin “5.1.2.” numaralı bölümünün ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Şartların gerçekleşmesi halinde, mükellefin bağlı olduğu vergi dairesi, kesinleşmenin itilama girmesini müteakiben mükellefe tebliğ edeceği bir yazıyla, yazının tebellüğünden itibaren altmış günlük süre içerisinde teminat göstermesini ister. Teminatın süresinde gösterilmemesi halinde mükellef hakkında 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde öngörülen özel usulsüzlük cezası kesilir.”

MADDE 10- Aynı Tebliğin “5.1.3.” numaralı bölümünün ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı bölümde yer alan Örnek 11’in ikinci paragrafındaki “girdiği tarihten itibaren bir ay içinde” ibaresi “girmesini müteakiben” şeklinde değiştirilmiştir.

“Ancak, söz konusu mükellefin bilahare işe başlama bildiriminde bulunması halinde, ilgili vergi dairesi tarafından işe başlama bildirimini alınmasını müteakiben, sahte belge düzenleme fiili nedeniyle yapılan tarhiyatın kesinleşmiş olması şartıyla, alınması gereken teminat mükelleften istenir. Teminatın süresinde gösterilmemesi halinde mükellef hakkında 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde öngörülen özel usulsüzlük cezası kesilir.”

MADDE 11- Aynı Tebliğin “5.2.1.” numaralı bölümünün üçüncü paragrafının ikinci bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“- Fiil, maddenin dördüncü fıkrası kapsamında ise vergi borçları ile işlenen fiilden doğan vergi borçları alınan teminattan mahsup edilir, ayrıca mükelleften mezkûr fıkra hükmüne yeniden teminat istenir. Bu teminatın hesabında mahsup neticesinde kalan teminat tutarı istenecek yeni teminat tutarından düşülür. Teminatın süresinde gösterilmemesi halinde mükellef hakkında 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde öngörülen özel usulsüzlük cezası kesilir.”

MADDE 12- Aynı Tebliğin “5.2.2.” numaralı bölümünün ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Teminatın iadesinden sonra beş yıllık süre içinde veya sonrasında yeniden işe başlanması halinde bu kişilerin mükellefiyeti idarece teminat istenmeden açılır. Ancak, ilgili vergi dairesi tarafından işe başlama bildirimini alınmasını müteakiben hazırlanacak bir yazı ile yazının tebellüğünden itibaren altmış gün içerisinde mükelleften teminat göstermesi istenir. Teminatın süresinde gösterilmemesi halinde mükellef hakkında 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde öngörülen özel usulsüzlük cezası kesilir.”

MADDE 13- Aynı Tebliğin “5.3.1.2.” numaralı bölümünde yer alan “otuz” ibaresi “altmış” şeklinde değiştirilmiş, aynı bölümün ikinci ve üçüncü cümleleri yürürlükten kaldırılmış ve aynı bölümün sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Teminatın süresinde gösterilmemesi halinde mükellef hakkında 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde öngörülen özel usulsüzlük cezası kesilir.”

MADDE 14- Aynı Tebliğin “6.2.” numaralı bölümünün birinci paragrafında yer alan “tamamlanmasından itibaren bir ay içerisinde” ibaresi “tamamlanmasını müteakiben” ve “otuz” ibaresi “altmış” şeklinde ve aynı bölümün ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Teminatın tamamlanmaması halinde mükellef hakkında 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde öngörülen özel usulsüzlük cezası kesilir.”

MADDE 15- Aynı Tebliğin “7. Teminat Tutarının Belirlenmesi” başlıklı bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“213 sayılı Kanunun 153/A maddesinde yer alan ve her yıl yeniden değerlendirme oranına göre belirlenen tutarlar arasında kalmak üzere, düzenlenmiş olan sahte belgelerde yer alan Katma Değer Vergisi, Özel Tüketim Vergisi gibi diğer tüm vergiler dâhil toplam tutarın %10’unun teminat olarak istenmesi gerekmektedir.”

MADDE 16- Aynı Tebliğin “9.4.” numaralı bölümünün ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.
“Kanuni tutarlar, her yıl yeniden değerlendirme oranında artırılmaktadır.”

MADDE 17- Aynı Tebliğe aşağıdaki bölüm eklenmiş ve diğer bölümler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“10. Geçiş Süreci

Anayasa Mahkemesinin 22/3/2023 tarihli ve E:2022/108, K:2023/55 sayılı Kararının yürürlüğe girdiği 20/4/2024 tarihi itibarıyla tahakkuk etmiş olmakla birlikte anılan Kararın uygulanmasına istinaden teminat alacak tahakkukları terkin edilen veya aynı tarih itibarıyla tahakkuk ettirilmesi gerekirken henüz teminat alacağı tahakkuk ettirilmemiş mükelleflere yönelik, bu bölümü ihdas eden Tebliğin yayımlandığı tarihten itibaren bir ay içinde vergi

dairesi tarafından mükellefe hitaben yazılacak bir yazı ile altmış gün içinde 213 sayılı Kanunun 153/A maddesinin ilgili fıkrası kapsamındaki yükümlülüklerin yerine getirilmesi istenir.

Teminatın süresinde gösterilmemesi halinde mükellefler hakkında 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde öngörülen özel usulsüzlük cezası kesilir.”

MADDE 18- Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 19- Bu Tebliğ hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.